

Spoločný poradca pre poľnohospodárov od

LAW FARM

FARMMagazín

6. december 2010, číslo vydania: 05

Špeciálne vydanie
k Farmfórum Región
Jeseň 2010

VŠETKU O DPL

**Zaujímavosti
z FARMFÓRA**

**Minister Simon
– vieme čo plánuje
s DPL!**

**Baco, Chovan,
Semančík, Becík.
Čo si myslia o DPL?**

Súťaž o 333 Eur!

Daniel J. Kratky
hlavný prednášajúci
FARMFÓRUM REGIÓN JESEŇ 2010

VYRIEŠIME SPOĽAHLIVO ZA VÁS

poradenstvo k DPL, prevody DPL, prechody DPL,
zmeny podoby DPL, využitie DPL, zánik DPL

L A W F A R M

Spoľahlivé riešenia

LawFarm, s.r.o., Štúrova 28, Košice, Slovenská republika
Bezplatná linka: 0800 132 762, E: office@lawfarm.info
W: www.lawfarm.info

Člen
skupiny

KRATKY GLOBAL TRUST

DPL v akcii

Milí poľnohospodári,

Máme úspešne za sebou druhé kolo celoslovenskej siete regionálnych odbornovo-vzdelávacích seminárov FARMFÓRUM REGIÓN JESEŇ 2010, s názvom VŠETKO O DPL.

Problematiku, ktorej sa už niekoľko mesiacov intenzívne venujeme na stránkach nášho časopisu, rozoberali pre Vás do detailov naši experti na troch podujatiach. Do Košíc, Banskej Bystrice a Bratislavy, za nami prišlo viac ako stopäťdesiat zástupcov poľnohospodárskych družstiev. Ďakujem Vám za Vašu účasť a priazeň.

Vzhľadom na naše intenzívne zážitky a dojmy z týchto podujatí a zo stretnutí s Vami, sa práve tie dostali do centra záujmu FARMMagazínu. Pripravili sme pre Vás špeciálne vydanie.

Verím, že mnohí z Vás sa v ňom nájdu, či si pripomenú prírodné chvíle s nami.

Pre tých, ktorí sa podujatí nezúčastnili, ponúkame cestou týchto stránok aspoň časť poskytnutých informácií.

Priatelia, rok sa pomaly končí a blížia sa vianočné sviatky. Ja a všetci z LawFarm Vám želáme ich príjemné prežitie, veľa úspechov, zdravia, lásky Vašich blízkych a do nového roka tú najkvalitnejšiu úrodu v pracovnom i osobnom živote.

Veríme, že nielen počas sviatkov, si nájdete dostatok času na to, aby ste si prečítali Váš FARMMagazín.

S redakčným tímom praje príjemné čítanie

Mgr. Alexandra Mihók-Kvietková
Konateľ LawFarm, s.r.o.

TÉMA VYDANIA:

Všetko o DPL

- Špeciálny FARMMagazín Vám ponúka výber z jesenného Farmfórum Región, ktoré sa venovalo problematike družstevných podielnických listov (DPL). Viac v rubrike AKTUÁLNA TÉMA.
- O čom uvažuje ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka v problematike DPL hovorí šéf rezortu Zsolt Simon. Pridávajú sa k nemu viacerí jeho predchodcovia a iní odborníci. Čítajte v NÁZORY ODBORNÍKOV.
- Čo Vás na Farmfóre najviac zaujalo? Nájdete v rubrike VAŠE PROBLÉMY, NAŠE RIEŠENIA.
- Čo hovoríte na jesenné Farmfórum Región Vy? Prečítajte si aké sú VAŠE DOJMY.
- Kto z Vás vie najviac o DPL? Zistíte vo VYHODNOTENÍ VEDOMOSTNEJ SÚŤAŽE.

Mediálni partneri
FARMFÓRUM REGIÓN JESEŇ 2010:

rolnícke noviny

AGROMAGAZÍN

OTÁZKA PRE...

Dacian Cioloș,

Eurokomisár pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Poznáte problematiku a problémy s družstevnými podielnickými listami na Slovensku?

„Útvárom Európskej komisie nie sú známe žiadne konkrétne problémy a výzvy slovenských družstiev v tejto problematike. Budeme radi, ak nás o nich informujete. Momentálne sa venujeme najmä diskusi o reforme spoločnej poľnohospodárskej politiky. Chceme vďaka nej lepšie spoznať realitu družstiev v Európskej únii. Chceme spoznať ich problémy a poskytovať prípadnú nápravu.“

(Odpoveď sprostredkoval hovorca eurokomisára Daciana Ciolosa Johan Reyniers)

Dacian Cioloș

Snímka:
ec.europa.eu

Obsah vydania

Téma vydania	3
Aktuálna téma	4 - 7
Názory odborníkov	8 - 11
Rozhovor	12
Téma, ktorá Vás zaujíma	13
Vaše dojmy	14
Vyhodnotenie súťaže	15

Kontakty na redakciu:

FARMMagazín - Kontaktné údaje:
LawFarm, s r. o.; Štúrova 28; 040 01 Košice
Bezplatná infolinka: 0800 132 762; SMS-kontakt: 0940 899 569
E-mail: office@lawfarm.info; Url: www.lawfarm.info
Samostatne nepredajný.

**FARMFÓRUM REGIÓN JESEŇ 2010
KOŠICE, BANSKÁ BYSTRICA, BRATISLAVA**

DPL – citlivá téma s otáznikmi (?)

Účastníci podujatia v Bratislave počas prednášok.

Témou troch regionálnych odbornovo-vzdelávacích podujatí spoločnosti LawFarm, s.r.o., bolo - Všetko o DPL. FARMagazín Vám prináša krátky pohľad na stretnutia, na ktorých zazneli rady od expertov LawFarm - Daniela J. Kratkeho, Lukáša Hraňa a Bronislavy Kubišovej. Bohatý obsah sa Vám pokúsime v stručnosti zhrnúť v nasledujúcich riadkoch.

Problematika družstevných podielnických listov (DPL) sprevádza družstvá a ich majiteľov už takmer dve desaťročia. Vyriešiť hlavné otázky a nejasnosti, ktoré ju sprevádzajú, sa snažila spoločnosť LawFarm, s r.o., cestou regionálnych seminárov FARMFÓRUM REGIÓN JESEŇ 2010. Po prvom jarnom kole podujatí, ktoré sa ešte začiatkom roka nieslo v znamení témy privatizácie družstiev, zorganizovala druhé jesenné kolo v Košiciach, B. Bystrici a v Bratislave. Zúčastnilo sa vyše stopäťdesiat zástupcov družstiev.

Cieľom seminárov, bolo odovzdať účastníkom VŠETKO O DPL, čo sa len dá, za približne päť hodín prednášok. Ich obsahom bol celý „život“ DPL - od vzniku DPL, cez zmeny DPL a zmeny vlastníkov DPL, až po ich využitie a možný zánik tak, aby účastníci mohli porozumieť tomu čo je vlastne DPL, aké práva a povinnosti sú s DPL spojené, ako správne zmeniť formu a podobu DPL, ako prevádzať DPL, či ako postupovať v rôznych situáciách s ktorými sa pri DPL v praxi stretávajú. Vysoká účasť a aktivita zástupcov poľnohospodárskych družstiev je dôkazom, že téma je pre nich aktuálna, podujatie si našlo svojich

fanúšikov a prinieslo reálny prospech.

Čo je DPL?

Základom pre porozumenie právnej podstaty DPL a ich princípom, je ich kategorizácia z hľadiska predmetu občiansko-právneho vzťahu. Ide o tri typy predmetov - veci, práva a iné majetkové hodnoty. Zaradenie DPL do jednej z týchto kategórií dáva základný návod na to, ako s týmto druhom cenného papiera nakladať. Vyše stopäťdesiatim účastníkom FARMFÓRUM REGIÓN JESEŇ 2010 ozrejmil túto skutočnosť hlavný prednášajúci Daniel J. Kratky.

„DPL označujeme podľa právnej teórie ako vec a majetkový podiel ako inú majetkovú hodnotu,“ povedal účastníkom seminárov Daniel J. Kratky. „DPL je vec?!“, neveriacky sa pýtalo viacero z účastníkov. Áno, je to tak, bez ohľadu na to, či ide o DPL v listinnej alebo zaknihovanej forme. Daniel J. Kratky to vysvetlil na jednoduchom príklade: „Vec nie je len to, čo je hmotné. Zákon hovorí, že cenný papier je vec a DPL je cenný papier. V právnej teórii je teda vecou,“ a dodal: „V zmysle práva, je vec aj elektrina. Môžete ju nakúpiť? Môžete ju predávať? Môžete ju požičať či darovať? Áno. To isté teda môžete urobiť i s DPL. Môžete na neho zriadiť aj záložné právo.“ Poznamenal zároveň, že DPL

ako vec sa nepremlčuje a je chránené vlastníckym právom.

Aké práva a povinnosti sú s DPL spojené?

Okrem štandardných práv, sú s DPL spojené aj špecifické práva. Napríklad právo vlastníka DPL podieľať sa na zisku družstva. Daniel J. Kratky však účastníkov oboznámil so skutočnosťou, že: „Družstvo zo zákona neexistuje primárne na to, aby vytváralo zisk, ale na to, aby uspokojovalo hospodárske a sociálne potreby svojich členov. Preto ak nemá družstvo v stanovách upravenú otázku rozdeľovania zisku, nemôže zisk medzi svojich členov rozdeliť. Obdobne to platí aj na rozdeľovanie zisku medzi vlastníkov DPL. Ak tak družstvo učiní, dopúšťa sa porušenia zákona.“ Právo vlastníka DPL podieľať sa na zisku je teda veľmi iluzórne.

Obdobne je to aj s ďalšími právami vlastníkov DPL, ako sú právo ponúknuť DPL na spätný prevod družstvu a byť prijatý za člena toho družstva, ktorého DPL vlastní. Týmto právam vlastníkov DPL neprislúcha na strane družstva povinnosť, pokiaľ si ju družstvo samo neupraví v stanovách alebo neexistuje pre družstvo sankcia. Bez toho teda nie sú tieto práva vynútiteľné a teda sú vägne.

Vlastník DPL má však okrem iných práv i právo DPL prevádzať a inak s ním nakladať. Napriek tomu, že viacero účastníkov priznalo, že obmedzujú prevoditeľnosť DPL stanovami družstva (napr. potrebou súhlasu predstavenstva), právny expert LawFarm, s.r.o. ich oboznámil, že vlastníka DPL zo zákona nemožno obmedziť pri nakladaní s DPL. Každé

JUDr. Bronislava Kubišová: „Stretnutia s družstevníkmi nám preukázali, že témy týkajúce sa DPL ich naozaj zaujímajú. Premena DPL zo zaknihovaných na listinné, vyčistenie evidencie vlastníkov DPL, premena DPL na ďalší členský vklad a podobne. To sú oblasti, s ktorými sa družstevníci v praxi stretávajú a je málo odborníkov, ktorí im vedia kompetentne pomôcť. Sú to špecifické témy. Som rada, že sme im mohli zodpovedať ich otázky.“

Podujatia sa stali vhodným priestorom i na rozhovory a stretnutia družstevníkov.

Podujatie v Banskej Bystrici malo najvyšší počet účastníkov.

ustanovenie stanov, ktoré obmedzuje prevoditeľnosť DPL, je zo zákona neplatné.

Účastníkov najviac zaujali práva vlastníkov DPL, ktorí sú zároveň členmi družstiev. Ide o právo premeniť DPL na ďalší členský vklad a právo na prelomenie zásady „jeden člen = jeden hlas“. Týmto právam zodpovedá na strane družstva povinnosť, a teda sú právne vynútiteľné. „To, že člen družstva vlastní 40% DPL v princípe nič neznamená. Člen družstva tým získava len hlasovací kontrolu v prípade, že stanovy družstva to tak stanovujú. Nezvyšuje to však jeho podiel na majetku družstva. Majetkový podiel si člen družstva zvýši vtedy, ak požiadajú o zápočet menovitej hodnoty DPL na svoj ďalší členský vklad. Každému členovi družstva, kto o to požiadajú, je družstvo povinné vyhovieť. S tým súvisí i povinnosť družstva v takomto prípade zmeniť zásadu jeden člen jeden hlas na hlasovanie podľa výšky majetkového podielu. To môže zásadne zamiešať vlastnícke vzťahy v družstve a družstvo sa tomu zo zákona nevie nijak brániť,“ povedal Daniel J. Kratky.

Mgr. Bc. Lukáš Hraňo: „Družstevníci cítia potrebu vyriešiť problém DPL, preto som rád, že sme im mohli v rámci seminárov odpovedať na ich otázky a poukázať na hrozby a príležitosti, ktoré z daných DPL plynú. Verím, že aktivita LawFarm padla na úrodnú pôdu, lebo po rozhovore s viacerými účastníkmi podujatí som nadobudol názor, že je naozaj potrebné riešiť právne alebo ekonomické problémy družstiev tak, aby došlo k ich stabilizácii. A toto je jedna z ciest riešenia.“

Aké sú základné unikátnosti DPL?

- DPL existujú len v rámci Slovenskej republiky. V celoeurópskom kontexte nemajú obdobu.

- DPL je pravdepodobne jediný záväzok, ktorý v slovenských podmienkach nemá stanovenú splatnosť.

- DPL je jediný cenný papier na Slovensku, ktorý má zo zákona stanovenú fixnú cenu. Pri započítavaní na ďalší členský vklad sa DPL sa započítavá na vklad v 100% menovitej hodnote.

- Vlastníkom DPL je podľa verejne dostupných informácií každý tretí občan Slovenska. Vlastníkov DPL je teda viac, ako poškodených klientov nebankových inštitúcií, ktorých odškodneniu sa (na rozdiel od vlastníkov DPL) venuje pozornosť.

- DPL mali pôvodne nahradiť majetkové podiely v družstvách. Napriek tomu však existujú dnes DPL s majetkovými podielmi popri sebe. Deje sa tak napr. v prípade, ak oprávnená osoba neoznámila v roku 2005 družstvu potrebné údaje pre zriadenie majetkového účtu v CDCP. V tomto prípade majetkový podiel oprávnenej osobe nezaničil a existuje dodnes. Majetkové podiely teda nezaničili existenciou DPL a tieto prvky dnes paradoxne existujú popri sebe. Do dnes teda existujú oprávnené osoby, ktoré majú majetkové podiely a oprávnené osoby, ktoré majú DPL.

Daniel J. Kratky počas prednášky na podujatí v Košiciach.

dalej prevádzať DPL, ktoré samo nevydalo. Družstvo teda môže vlastniť DPL, ale nie tie ktoré vydalo.“

Viacero účastníkov prekvapilo, že družstvo nemôže obmedzovať vlastníka, aby so svojim DPL nakladať, ani mu klásť k tomu podmienky. Obmedziť prevoditeľnosť cenného papiera je možné len vtedy, ak to osobitný zákon pripúšťa. „Často sa stretávame s tým, že družstvá obmedzujú prevoditeľnosť DPL stanovami družstva, napríklad súhlasom predstavenstva. Takéto obmedzenie ani vylúčenie však zákon o DPL nepripúšťa a predmetné ustanovenie stanov je teda absolútne neplatné,“ ozrejmil Kratky.

„Družstvo si nemôže v stanovách platne ustanoviť predkupné právo na DPL tých vlastníkov, ktorí nie sú členmi družstva. Toto predkupné právo by bolo platné len ak by družstvo uzavrelo osobitný právny vzťah s každým z týchto vlastníkov DPL. Je to tak preto, že stanovy zaväzujú len členov družstva. Na vlastníkov DPL nečlenov nemajú priamy dosah,“ vysvetlil Daniel J. Kratky a dodal: „Ak by aj vlastník DPL porušil predkupné právo a predal by DPL bez toho, aby ho ponúkol družstvu, takýto prevod by bol platný z dôvodu inštitútu

dobromyseľného nadobúdateľa, o ktorom som už hovoril“.

Ďalej Daniel J. Kratky objasnil aj ďalšie témy, napríklad čo znamená ak vlastník daruje DPL Fondu národného majetku, či je možné DPL postihnúť exekúciou a kedy možno využiť inštitút umorenia DPL.

Na jeho prednášku nadviazala JUDr. Bronislava Kubišová, ktorá objasnila proces, akým sa DPL dedia: „Nie je povinnosťou družstva skúmať otázky dedenia DPL a jeho priebehu. Jedinými podkladmi, ktoré má predstavenstvo požadovať pre zmenu v evidencii vlastníkov DPL sú rozhodnutie o dedičstve DPL alebo aktuálny výpis z CDCP, na ktorom bude uvedené meno nového vlastníka DPL. Pokiaľ tieto podklady nie sú predložené, družstvo stále eviduje pôvodného vlastníka DPL a nedopúšťa sa žiadneho porušenia zákona,“ povedala účastníkom JUDr. Kubišová.

Ako správne zmeniť podobu DPL?

Právnik Lukáš Hraňo predstavil zástupcom družstiev proces premeny DPL zo zaknihovanej na listinnú podobu. „DPL môžu existovať v podobe zaknihovanej a listinnej. Akákoľvek úprava týchto parametrov sa nazýva zmena

podoby DPL,“ povedal účastníkom na úvod svojej prednášky Mgr. Bc. Lukáš Hraňo, ktorý sa zamerával hlavne na aktuálnu tému zmeny podoby DPL zo zaknihovanej na listinnú. Oboznámil účastníkov s piatimi základnými úkonmi premeny DPL a nákladmi, ktoré sú s nimi spojené. „Ide o pomerne zložitý právny proces, ktorý určite neodporúčam družstvám realizovať svojpomocne,“ uzavrel prednášku Mgr. Bc. Hraňo.

Daniel J. Kratky dodal, že o všetkých zmenách DPL rozhoduje zo zákona emitent, teda družstvo. Za družstvo koná zo zákona predstavenstvo. Je preto nesprávne domnievať sa, že o premene DPL rozhoduje členská schôdza napriek tomu, že CDCP vyžaduje práve rozhodnutie členskej schôdzy. „CDCP vychádza pri tejto svojej požiadavke pravdepodobne z postupu platného u akciových spoločností. Nie je to však správne. Aby sa však družstvá nedostali do konfliktu s CDCP a zároveň dodržalo zákon, odporúčam im k rozhodnutiu členskej schôdzy doplniť ešte jeden úkon, a to, že členská schôdza uloží predstavenstvu povinnosť prijať uznesenie, ktorým zmení podobu DPL. Len rozhodnutie členskej schôdzy zo zákona nestačí,“ uzavrel tému Daniel J. Kratky.

Záverečnou časťou prednáškových blokov bolo aj využitie a zánik DPL. Expert Daniel J. Kratky pripomenul hlavné hrozby a príležitosti, ktoré v súvislosti s DPL vznikajú, uviedol príklady, akými je možné realizovať zánik DPL a priblížil aké sú daňové povinnosti pri vklade DPL do majetku družstva či pri jeho preмене na členský vklad.

Po prednáškovej časti nasledovala časť diskusná, ktorá sa na každom z troch podujatí stretla s veľkým ohlasom. Množstvo otázok účastníkov

K vedomostným testom pristupovali účastníci veľmi zodpovedne.

Diskusia sa niesla v dobrej nálade aj pre prednášajúcich.

preukázalo, že družstvám doposiaľ chýbali odborníci, ktorí by boli spôsobilí im ich jasne, zrozumiteľne, úplne a hlavne správne zodpovedať. Zdá sa, že sa im podarilo nájsť, čo organizátora FARMFÓRUM REGIÓN JESEŇ 2010, spoločnosť LawFarm, s.r.o. teší.

Odmenu za aktivitu a priazeň účastníkov sa stala vedomostná súťaž o DPL, výhercom ktorej venovala spoločnosť LawFarm, s.r.o. sumu 333 Eur. Každý z prítomných, ktorý dosiahol najmenej päť percent správnych odpovedí vo vedomostnej súťaži, zároveň získal certifikát znalosti o DPL.

Viac informácií o vedomostnej súťaži a jej výhercov Vám FARMagazín prináša na strane 14.

Fotografie z podujatí sú Vám k dispozícii na www.farmforum-region.sk.

Nové informácie o DPL dali účastníkom impulz na zamyslenie.

Ako hodnotí FARMFÓRUM REGIÓN JESEŇ 2010 organizátor?

Opýtali sme sa konateľky LawFarm, s.r.o., Mgr. Alexandry Mihók-Kvietkovej.

Ako hodnotíte priebeh a výsledky tejto celoslovenskej siete odbornovo-vzdelávacích seminárov?

„Do každej aktivity vstupujeme s pokorou a s cieľom identifikovať a uspokojiť potreby našich klientov. Inak tomu nebolo ani v tomto prípade. S potešením konštatujem, že družstevníci prejavili veľký záujem o tému DPL, a to nie len svojou vysokou účasťou, ale i aktivitou na samotných podujatiach. Zároveň nám dali najavo svoju spokojnosť reakciami po podujatiach. Je to naplnenie sna každého organizátora a poradcu. Podujatia preto hodnotím ako úspešné a ďakujem všetkým zúčastneným za ich priazeň a podporu.“

Prečo ste sa rozhodli organizovať v roku 2010 už druhé kolo FARMFÓRUM REGIÓN a k téme DPL?

„S družstevníkmi sme v kontakte každý deň. Veľmi citlivo a s pochopením vnímame ich problémy, s ktorými sa na nás obracajú. Množstvo otázok k téme DPL, od našich klientov i čitateľov FARMagazínu, nás presvedčilo o tom, že družstvá doposiaľ nemali kde získať detailnejšie právne povedomie v otázkach DPL, nemali sa s kým poradiť v tejto pre nich páľivej téme. Rozhodli sme sa to zmeniť a verím, že sa nám to podarilo.“

Myslíte, že to bude družstevníkom v praxi stačiť?

„Téma DPL, je tak ako iné právne či ekonomické témy, veľmi obsiahla a zložitá. Nie je možné za jedno podujatie povedať všetko, tak isto, ako nie je možné si zapamätať všetko z celého podujatia. Naši odborníci poskytli družstevníkom všetky znalosti k DPL, ktoré bolo možné poskytnúť. Som presvedčená, že účastníci odišli z podujatí ešte múdrejší, ako prišli. Pomôže im to lepšie sa orientovať v spleti právnych a iných okolností, ktoré s DPL súvisia. Neznamená to však, že sa účastníci stali expertmi na DPL. K tomu sú potrebné roky štúdia a právnej praxe. Verím, že i na základe exkurzu do témy DPL si účastníci uvedomili, že riešenie DPL sa oplatí zveriť do rúk odborníkom. V tom je im LawFarm i po skončení FARMFÓRUM REGIÓN k dispozícii.“

Aká je budúcnosť FARMFÓRUM REGIÓN?

„Mala som možnosť zhovárať sa s mnohými z účastníkov, ktorí ma žiadali, aby sme takéto vzdelávacie podujatia organizovali aj naďalej a dali tak družstvám možnosť poradiť sa s odborníkmi v témach, ktoré ich zaujímajú. S radosťou vyhoviem týmto požiadavkám, lebo viem, že prinesú reálny prospech. Rozhodla som sa preto, že tradíciu FARMFÓRUM REGIÓN zachováme aj v ďalších rokoch. Navyše, pre mňa, i pre mojich kolegov, sú stretnutia s družstevníkmi a ich otázky

Mgr. Alexandra Mihók-Kvietková

vždy veľmi inšpirujúce. Pomáhajú nám pochopiť ich potreby a nastaviť naše služby tak, aby sme poskytli riešenie na každú z nich, čo sa nám, súdiac z reakcií našich klientov, zatiaľ darí. FARMFÓRUM REGIÓN je tak aktivita smerujúca z viacerých strán v prospech družstiev, a teda stojí za našu námahu.“

Na aké ďalšie témy sa družstevníci môžu tešiť?

„Inšpiráciou k témam podujatí, sú pre nás samotní družstevníci, ich otázky a problémy, ktoré im chceme pomôcť riešiť. Závisí teda práve na nich, s akými právnymi témami sa budú na nás najčastejšie obracať. Silný tím našich odborníkov, im dokáže zabezpečiť fundované odpovede v akejkoľvek z nich.“

Zsolt Simon: System DPL chceme zmeniť

Na stoličku ministra pôdohospodárstva sa postavil už po druhýkrát. V minulosti zastupoval ľudí aj v poslaneckej lavici, vyskúšal si aj podnikanie, keď zakladal spoločnosť Agrotrade. O družstevných podielnických listoch (DPL) sme hovorili so šéfom rezortu pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Zsoltom Simonom (Most-Híd).

Snímka: archív Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Pre FARMagazín č. 2 sa pán minister vyjadril:

„V oblasti DPL plánujeme legislatívne zmeny, no teraz ich ešte nemôžem konkretizovať. V najbližšom období sa tejto problematike chcem venovať, pretože vydanie družstevných podielnických listov považujem za veľmi zlý krok, ktorý komplikuje riadenie poľnohospodárskych družstiev.“

Opýtali sme sa ho preto bližšie...

Aký je váš osobný názor na problematiku družstevných podielnických listov (DPL)? Ako ju riešiť?

„Problematika vysporiadania majetkových vzťahov v družstvách, takzvaný transformačný proces a s tým spojená problematika

družstevných podielnických listov (DPL) je značne zložitá. Obávam sa, že na otázku, ako to riešiť, nemožno len tak jednoducho odpovedať.“

Predsa, ste v pozícii ministra, máte právomoci...

„Nechcem sa znížiť k lakonickému „áno – nie“. Chce to celkovo hlbší pohľad a analýzu už i len z toho dôvodu, že transformačný zákon vstupuje do 19-teho roka svojho života a je takmer nemožné teraz niečo radikálne bez podpory zmeniť.“

Chcete to zmeniť? Kedy?

„System DPL chceme zmeniť. Budeme sa tým zaoberať začiatkom budúceho roka.“

Akou formou?

„Ministerstvo eviduje tento dlh minulosti, ktorý nikomu nič neprinesol, okrem nákladov. Hľadáme spôsob jeho riešenia. Prvotnou úvahou, za ktorou stoja aj moji kolegovia je, že uvažujeme ísť cestou zmeny družstevných podielnických listov na akciové listy.“

Ako by to fungovalo?

„DPL dnes neslúžia ničomu. Úprimne zatiaľ neviem povedať, či to bude vykonateľné, pretože je to len úvaha. Naším záujmom je zmeniť družstevné podielnické listy na akciové listy. Chceme, aby majetok, za ktorý sa DPL dával, bol evidovaný. DPL sa budú viazať k majetku, ktorý reprezentujú. Ak bude evidovaný, vyplývajú z toho aj povinnosti a práva. Ďalšie informácie však môžeme zverejniť až neskôr.“

Pripomeňme si ešte na záver vyjadrenie pána Simona z apríla tohto roku:

DPL sa zaviedli v roku 1995. Odvtedy sa zaviedol absolútny chaos do vlastníckej štruktúry. Kolektívne rozhodovanie nikdy v histórii neprineslo veľa dobrého. Základom je, aby za každé rozhodnutie niekto niesol zodpovednosť a najlepšie nesie zodpovednosť, alebo najlepšie sa rozhoduje ten, ktorý sám na svojej koži pocíti, že toto rozhodnutie pre neho prinieslo plus, alebo pre neho prinieslo mínus. Ozdravenie pre každý podnik, nie len pre poľnohospodárske družstvo, prinesú jasné vzťahy, jasné kompetencie a ľudia, ktorí nesú zodpovednosť za svoje rozhodnutia a tým aj prosperitu. Pokiaľ nenesiem zodpovednosť za svoje rozhodnutie, nie je konkrétny vinník, keď je to predsedníctvo, nie je to nikto.

Peter Baco: V EÚ nemajú tento DPL problém

Šéfoval družstvu, neskôr sa dostal na ministerstvo pôdohospodárstva, ktoré aj dvakrát viedol. Bol poslancom bývalého Federálneho zhromaždenia v ČSFR, neskôr aj zákonodarca slovenskej Národnej rady. Od roku 2004 pôsobil ako europoslanec. Družstevné podielnícke listy (DPL) pod drobnohľadom Petra Baca.

Snímka: súkr. archív

Pán Baco, boli ste politicky aktívny v čase zavedenia družstevných podielníckych listov (DPL). Prosím Vás, prečo bola transformácia riešená práve formou DPL? S odstupom času - ako to hodnotíte? Bolo to správne riešenie situácie? Ak nie, čo by bolo lepšie?

“Odpoveď, prečo družstevné podielnícke listy je vo veľkej, emotívnej, často chaotickej, nekvalifikovanej, ideologicky motivovanej, nekonštruktívnej diskusii o transformácii jednotných roľníckych družstiev (JRD). Pražské TTT (3 T, Tlustý...) a podobné skupiny revolucionárov, ktoré si chceli cez transformáciu vybavovať aj svoje nenávisťné postoje k družstvám ako nespornému úspešnému príbehu socializmu, dokonca chceli družstvá privatizovať. Po odmietavom postoji k „totálnym“ postupom doma, aj po názoroch zo zahraničia, že ide v JRD predsa len o vlastníctvo na súkromnom princípe, sa hľadal spôsob aspoň čiastočného odškodnenia osôb, ktorých pôda a majetok (zvieratá,

stroje) využívali družstvá. V NDR pripravovali schému, podľa ktorej bol majetkový nárok vlastníka pôdy v družstve až do 40 percent za najlepšiu pôdu. Všeobecne uznávané pojmy „oprávnená osoba“ a „oprávnený majetkový nárok“ sa nakoniec realizovali ako „ako oprávnený majetkový podiel“, čo v nominále jeden tisíc Kčs bol DPL. Napriek rôznym snahám o inú interpretáciu, s príslušnej legislatívy vyplýva jednoznačne, že sa jedná o podiel na podnikaní a nie na majetku (z. 162/91, 42/92, 264/95...). Vypočítal sa rozdelením majetku družstva v hodnotovom vyjadrení, a to 50 percent na pôdu (ha), 30 percent na zvieratá a základné prostriedky (Kčs) a 20 percent na prácu (odpracovaný rok), a pre jednotlivé oprávnené osoby násobkom ich nároku.”

Aký je váš osobný názor na problematiku družstevných podielníckych listov (DPL)?

“Môj názor? Bola revolúcia. Diktovali vodcovia revolúcie, čo a ako sa má a nemá. Medzi vtedajšou špičkou chýbali ľudia z agrozoznamu. Ako predseda družstva a bývalý riaditeľ odboru súhrnného plánu MP SR snažil som sa mobilizovať kolegov, aby sme neboli pasívny a nenechali riešenia na tých čo sú mimo reálny pôdohospodársky a vidiecky život. DPL bola vtedajšia dohoda. Keďže v nových podmienkach voľného trhu som považoval družstevnú podnikateľskú formu v prvovýrobe (nie v službách pre prvovýrobu) za menej konkurencieschopnú, plus som očakával ťažkosti pri transformácii JRD, snažil som sa preto dostať do procesu transformácie JRD priestor pre ich plynulú premenu na konkurencieschopnú formu akciovej spoločnosti, resp. na inú obchodnú spoločnosť. Hlavným dôvodom pre mňa bola potreba dosiahnuť v nových podnikateľských štruktúrach identifikáciu takých vlastníkov, ktorí sa budú ochotní a schopní reálne angažovať pri riadení a spravovaní firmy. Niekoľko stoviek vlastníkov družstva, s takmer bezvýznamným vlastníctvom a angažovanosťou na rozvoji som považoval za potrebné zredukovať do efektívneho rozsahu. Čiastočne sa to podarilo. Ako to prebehlo je samostatná, veľmi široká kapitola. Faktom je, že transformované obchodné spoločnosti, hospodáriace tam, kde predtým hospodáрили JRD, obhospodária približne polovičnú výmeru z výmery pôvodných družstiev s lepšími výsledkami. Treba povedať, že aj dnes

existujú, hoci ich je len málo, aj podielnícke družstvá v organizačnej podobe pôvodného JRD s dobrým hospodárením (napr. PD Senica).:“

Čo si myslíte o možnosti prevodu DPL na Fond národného majetku (FNM)? Je to správne riešenie situácie? Vlastníci podľa našich zistení prevádzajú DPL na FNM - poznáte už odpoveď na to, čo s DPL urobí FNM? Ak áno, čo konkrétne, respektíve, ak nie, aké sú prognózy a predpoklady?

“Otázka DPL v Stredisku cenných papierov v správe Centrálného depozitu je pokračovaním revolúcie, kde pranie bolo otcom myšlienky. Proces ich usporadúvania však prebieha a o nedlho príde čas na ich principiálne doriešenie. Približne hodnotová tretina DPL zo sumy ich pôvodnej hodnoty je v SCP aj dnes. Existuje v tejto súvislosti veľa nejasností a praktických problémov. Existuje však aj viacero fungujúcich podnikateľských iniciatív, ktoré postupujú dopredu pri ich usporiadaní. Bolo by vhodné tieto iniciatívy dobre zozbierať, spracovať, zhodnotiť a zhrnúť názor na finálnu právnu úpravu.”

Pán Baco, máte európsku skúsenosť, aké je postavenie problematiky DPL v celoeurópskom kontexte? Napríklad - majú DPL aj v iných postkomunistických štátoch či iných krajinách mimo tohto priestoru? Zaoberá sa problematikou DPL v nejakej súvislosti aj Európska únia? Ak áno, ako?

“V EÚ nemajú tento DPL problém, lebo nemali družstvá, kde by sa združovali aj nepodnikatelia, ako to bolo vo veľkej miere pri našich samozásobovateľských roľníkoch pri vstupe do JRD. Aj dnešné Eurodružstvo je postavené na princípe združovania sa podnikateľov pre spoločný výkon ich spoločných aktivít / zásobovanie, odbyt, obchodné, administratívne, právne a i./ s jedným hlasom pre jedného člena. Princípiálne podobná, hoci už samostatná je cesta DPL v Čechách. Pokiaľ viem, v iných postsocialistických krajinách sa transformácia JRD riešila inak, nie lepšie ako u nás, často s dopadmi oveľa horšími (Rumunsko, Bulharsko...) ako bolo naše riešenie cez DPL.”

Vladimír Chovan: Problematika DPL nie je riešená, treba zmeny

Šéfoval Slovenskej poľnohospodárskej a potravinovej komore, krátko viedol aj ministerstvo pôdohospodárstva. Pôsobí v rôznych samosprávnych a poľnohospodárskych organizáciách. Názory na tému družstevných podielnických listov (DPL) sme zisťovali u Vladimíra Chovana.

Snímka: súkr. archív

Pán Chovan, v minulosti ste pôsobili vo významných štátnych i samosprávnych funkciách v oblasti agrosektoru - aký je váš osobný názor na problematiku družstevných podielnických listov (DPL)? Čo spôsobujú družstvám?

“Problematiku DPL nepovažujem do dnešného dňa za vyriešenú, dnešné riešenie nemôže byť konečné. DPL doteraz neprispeli k majetkovej stabilizácii družstiev a či sa nám to páči, alebo nie odsunuli často krát reálneho vlastníka na vedľajšiu koľaj. Vyzerá to síce pre družstvá pohodlnejšie, ale neriešenie

problému predsa ešte neznamená, že problém nie je. Družstvá tiež potrebujú raz a navždy svoj majetkové pomery usporiadať, ale to nemôže byť na úkor majiteľov DPL, z ktorých väčšina získala svoje podiely v transformácii družstiev. A potom často vidíme, že aj vďaka k hospodáreniu družstva, zodpovedá prístupu družstva k vysporiadaniu majetkových pomerov. Kde je dobrý, je aj dobré hospodárenie.”

Akou formou ste túto problematiku riešili počas vášho pôsobenia vo funkcii ministra pôdohospodárstva?

Podarilo sa niečo v tejto súvislosti vyriešiť?

“Nezaoberal som sa riešením tejto problematiky pre krátkosť svojho mandátu. Neriešil by som túto problematiku bezhlavo a rýchlo, je potrebné si sadnúť za rokovací stôl so zástupcami družstiev a oprávnených osôb z transformácie a dohodnúť sa na legislatívnych úpravách, ktoré budú ctiť majiteľov DPL a neohrozia životaschopnosť družstiev.”

Prosím Vás, čo si myslíte o možnosti prevodu DPL na Fond národného majetku (FNM)? Je to správne riešenie situácie? Vlastníci podľa našich zistení prevádzajú DPL na FNM - poznáte už odpoveď na to, čo s DPL urobí FNM? Ak áno, čo konkrétne, respektíve, ak nie, aké sú prognózy a predpoklady?

“Prevod DPL na FNM nepovažujem za riešenie. Úlohou FNM je starať sa o majetok štátu a nie o súkromný majetok. Nič to nevyrieši, len by sa družstvá zbavili zodpovednosti vysporiadať sa s vlastníkmi.”

Stanislav Becík: Som absolútny odporca DPL

Poľnohospodár telom i dušou. Viac ako dve desaťročia pracoval v Združení agropodnikateľov, družstvo Dvory nad Žitavou. Pôsobil vo viacerých organizáciách, pred tromi rokmi sa dostal až do funkcie ministra pôdohospodárstva. Názory na družstevné podielnické listy (DPL) nám predstavil Stanislav Becík.

Snímka: archív FM

Pán Becík, ste bývalý minister a súčasný šéf družstva. Aký je váš osobný názor na problematiku družstevných podielnických listov (DPL)? Čo spôsobujú družstvám?

“Som absolútny odporca DPL. V živote sa nevyrovnám s tým, ako prostredníctvom nich

ľudí okradli. Túto najväčšiu krádež treba okamžite zrušiť.”

Prečo?

“Pretože vytvorilo novodobú buržoáziu, ktorá má ukradnuté družstvá cez podielové listy a ľudia na dedine nemajú čo robiť.”

Boli ste ministrom, čo ste s týmto systémom urobili vy?

“Bol som ním krátko. Bojoval som proti tomu. Hanbím sa za to, že existujú DPL.”

Pán Becík sa nám v apríli tohto roku vyjadril:

„Vydanie DPL spôsobilo najväčšiu katastrofu smerujúcu k zániku slovenského pôdohospodárstva. Podľa môjho názoru došlo k zdefraudovaniu transformovaného majetku. Nikde na svete sa nič podobné neudialo. Prijatím tohto rozhodnutia sme zo slovenského poľnohospodárstva urobili albánske. Vlastníci DPL bez práva podieľať sa na riadení družstva, či dostávať podiel na zisku, sú zneužívaní tými, ktorí dostávajú miliónové dotácie. Riešenie z tejto situácie je ťažké, pretože už takmer 85% družstiev je zruinovaných.“

Milan Semančík: Treba zvažovať postavenie vlastníkov DPL

Začína v jednotnom roľníckom družstve Minčol Kyjov, ktoré neskôr i viedol. Potom sa stal konateľom a výkonným riaditeľom novovzniknutej Roľníckej spoločnosti Kyjov. Je členom viacerých samosprávnych a odbytových organizácií. O družstevných podielnických listoch hovorí staronový šéf Slovenskej poľnohospodárskej a potravinovej komory Milan Semančík.

Snímka: archív SPPK

Pán Semančík, zastávate funkciu šéfa Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory (SPPK), aký je váš osobný názor na problematiku družstevných podielnických listov (DPL)? Čo spôsobujú družstvám?

“Pôvodná myšlienka DPL určite nebola zlá, pretože stanovila vo forme osobitých cenných papierov družstevné podiely oprávnených osôb. Ďalší vývoj bol však veľmi zložitý a do hry vstúpilo množstvo rôznych aspektov. V konečnom dôsledku si napriek tomu myslím, že všade tam, kde sú kvalitné manažmenty poľnohospodárskych družstiev s jasnými podnikateľskými zámermi a schopnosťou komunikovať s vlastníkmi i podielníkmi, žiadne väčšie problémy nevznikajú. Vývoj priniesol mnoho rôznych alternatív, v rámci ktorých sa DPL nakupovali i predávali viacerými spôsobmi. Rozdielne boli aj zábery tých, ktorí tieto transakcie realizovali. V

konečnom dôsledku však v slovenskom poľnohospodárstve platí, že úspešná môže byť akákoľvek podnikateľská forma, teda aj družstevná. Nerozhoduje totiž len ona, ale predovšetkým obsah a kvalita riadenia, vrátane spomínanej komunikácie.”

Akou formou by sa chcela zasadiť za riešenie situácie tejto problematiky SPPK? Máte nejaké návrhy - ak áno, aké konkrétne? Plánujete ich nejakou formou konzultovať či predložiť ministerstvu pôdohospodárstva či osobne ministrom? Ak áno, kedy tak plánujete?

“Vieme si predstaviť určité legislatívne úpravy súčasného stavu, ale nebudem o nich hovoriť skôr, kým ich nebudeme mať odkonzultované s našimi partnermi a členmi. Ide totiž o citlivé otázky, ktoré by sa nemali riešiť emotívne a bez dôkladnej analýzy. Treba zvažovať postavenie vlastníkov DPL, ktorí sú, ale aj nemusia byť členmi družstiev, čo mení ich postavenie z hľadiska priameho vplyvu na rozhodovacie procesy. Myslím si, že práve od tohto bodu sa odvíjajú rôzne iniciatívy v praxi, ktoré viedli, alebo stále ešte vedú, k zmenám vlastníckych vzťahov. Nič však nie je iba čierne alebo biele, teda ani tvrdenia, že poľnohospodárske družstvá v súčasnej podobe sú z dlhodobého hľadiska neperspektívne. Na trhu sú totiž úspešné aj také, ktoré majú pomerne veľa vlastníkov a podielnikov, čo napohľad sťažuje rozhodovacie právomoci manažmentu. V konečnom dôsledku záleží na všetkých zainteresovaných stranách, ako spolu dokážu vychádzať, aký model vzájomných vzťahov si vybudujú a ako ho dokážu naplniť v praxi.”

Akou formou by ste problematiku riešili vy osobne?

“Opakujem, že nebudem dopredu hovoriť o niečom, čo si potrebujeme vykonzultovať s našimi partnermi a členskou základňou. Osobne si myslím, že jednou z dôležitých vecí, ktoré by sa mali upraviť v existujúcej legislatíve, je možnosť nakladania s DPL v prípade družstiev, ktoré ich kúpia, čo už v nedávnej minulosti navrhoval Zväz poľnohospodárskych družstiev a obchodných spoločností SR. Doteraz ich totiž majú umorovať, no keby došlo k zmene, mohli by vysporiadať celú majetkovú účasť (vrátane DPL). A to viacerými spôsobmi nakladania s týmito cennými papiermi, napríklad ich

rozpredaním medzi členov alebo ponúknutím kapitálovým investorom, majúcim záujem o vstup do družstiev.”

Prosím Vás, čo si myslíte o možnosti prevodu DPL na Fond národného majetku (FNM)? Je to správne riešenie situácie? Vlastníci podľa našich zistení prevádzajú DPL na FNM - poznáte už odpoveď na to, čo s DPL urobí FNM? Ak áno, čo konkrétne, respektíve, ak nie, aké sú prognózy a predpoklady?

“Táto otázka je z hľadiska SPPK naďalej veľmi neprehľadná, preto si vyžaduje jasné riešenie. Otázne napríklad je, či vlastníci, ktorí previedli alebo prevádzajú DPL na FNM, naozaj poznali alebo poznajú ich skutočnú hodnotu. Doteraz nevieme, čo bude FNM s týmito DPL robiť a aký je jeho skutočný zámer. Či ich napríklad ponúkne príslušným poľnohospodárskym subjektom, tretím osobám, prípadne sa začne sám správať ako vlastníci. Teoreticky totiž nemožno vylúčiť, že využije svoje majetkové práva a bude sa snažiť vstúpiť do konkrétnych subjektov a vystupovať v nich ako člen. Táto neistota nie je dobrá a podľa môjho osobného názoru by jedným z riešení mohlo byť to, o čom som už hovoril v súvislosti s družstvami a ich nakladaním s nakúpenými DPL.”

OPÝTAME SA ZA VÁS!

Zaujímá Vás názor ešte niekoho iného na DPL, či inú tému?

Chceli by ste položiť ďalšiu otázku niektorému z odborníkov a neviete ako na to?

Urobíme to za Vás.

Stačí ak nám napíšete do redakcie FARMagazínu. Osobu, ktorej stanovisko Vás zaujíma oslovíme s Vašou otázkou a reakciu Vám prinesieme na stránkach Vášho časopisu FARMagazín.

Daniel J. Kratky: Zodpovednosť je na strane manažmentu družstva

Daniel J. Kratky,
právny expert LawFarm, s.r.o.

„Oceňujem vystúpenie Vášho odborníka na problematiku družstevníckych podielníckych listov, bolo výborné,“ povedala FARMmagazín jedna z účastníčok odbornovo-vzdelávacieho seminára FARMFÓRUM REGIÓN JESEŇ 2010 o právnom expertovi spoločnosti LawFarm Danielovi J. Kratkom.

Vedúca osobnosť poradenskej skupiny Kratky Global Trust, ktorý sa už viac ako pätnásť rokov špecializuje na obchodné právo, krízový právny manažment a venuje družstevnému právu, na podujatiach vystupoval ako hlavný rečník. Jediný právnik, ktorý je členom Československé spoločnosti pro moderní zemědělství, emeritný viceprezident Medzinárodnej únie advokátov pre Slovenskú republiku a autor viacerých odborných publikácií, zhodnotil pre náš časopis jesenné FARMFÓRUM REGIÓN 2010.

Pán Kratky, boli ste hlavným prednášateľom na regionálnych seminároch s názvom Všetko o DPL. Aký je Váš pohľad na tri podujatia, ktoré ste absolvovali v Košiciach, B. Bystrici a v Bratislave?

„Potvrdilo sa, že téma družstevných podielníckych listov (DPL) je pre manažment družstiev, ako aj pre samotných členov veľká téma. Prečo? Pretože s ňou spájajú rôzne očakávania. Očakávania sa rôznia závislosti od toho, že či tieto očakávania má majoritný vlastník, predseda, člen družstva alebo vlastník DPL.“

Téme sa však venuje málo ľudí. Navyše, manažment sa často spolieha na rady známych, nie odborníkov...

„Na Slovensku sa tejto téme skutočne erudovane venuje minimum ľudí. Navyše, manažment družstiev mnohokrát nie je zvyknutý nakupovať poradenské služby od skutočných odborníkov na danú tému a snažia sa svojpomocne získať odpovede na otázky, ktoré ich oprávnené trápia. Potom ale dochádza k tomu, že títo ľudia, ktorí sa chcú správať zákonne a chcú sa nejakým spôsobom vysporiadať otázky súvisiacich s DPL, tak čítajú zákon a tam sa nedozvedajú nič, čo ich vlastne zaujíma, pretože právna úprava družstiev je veľmi lakonická. A potom dochádza k tomu, že tieto osoby sa domnievajú, že ak to v zákone nie je napísané, tak to či ono môžu urobiť, lebo vychádzajú z princípu, čo nie je v zákone zakázané, je dovolené. Čo však nie je logicky pravda. Zákonná úprava družstiev spočíva na iných zákonných pilieroch. Človek ich môže poznať, ale musí ísť podstatne hlbšie, pretože aj keď nejaký zákaz nie je explicitne zakázaný, aj tak sa ho môže dopustiť neoprávneného konania.“

Aké majú byť potom hlavné priority družstva, v súvislosti s problematikou

DPL? Čo si treba všímať? Čo je v tejto súvislosti dôležité?

„Základom je zodpovednosť, a to na strane manažmentu, respektíve predstavenstva družstiev, ktorej si musia byť vedomí. Ak chce niekto robiť akékoľvek úkony vo vzťahu k DPL, tak je zodpovedné vybrať si správnych poradcov, ktorí manažmentu pomôžu odborne riešiť problematiku DPL. Družstvá a manažment družstiev nie je zvyknutý nakupovať takéto služby, pretože vychádzajú z predpokladu, že si to naštudujú sami, alebo ich kamarát im povedal niečo alebo ich právnik. Tak, ako na iné služby využívajú družstvá externých dodávateľov a pripadá im to úplne normálne, rovnako by sa mali zaoberať tým, že od externého odborného poradcu by mali nakupovať služby, ktoré sa týkajú DPL. Každý by sa mal venovať tomu, v čom je naozaj odborník. Ušetrí sa tým veľa komplikácií.“

Svoje znalosti o DPL odovzdal Daniel J. Kratky viac ako 150-tim účastníkom seminárov.

Na právneho experta sa so záujmom obracalo s otázkami mnoho účastníkov aj počas prestávok.

Vybrali sme pre vás!

Jesenné FARMFÓRUM REGIÓN 2010 prinieslo pre zástupcov družstiev viacero zaujímavých tém. Dostali odpoveď na otázky, ktoré ich zaujímajú. Redakcia FARMagazínu vybrala tri z nich, ktoré zaujali najviac.

1) POVINNOSŤ PRELOMENIA ZÁSADY 1 ČLEN = 1 HLAS

Družstvo je charakterizované družstevnou demokraciou, v ktorej platí zásada rovnosti. V tomto prípade je vyjadrená princípom jeden člen sa rovná jeden hlas (ďalej - 1 člen = 1 hlas). „V niektorých štátoch je táto zásada stanovami neprelomiteľná, napríklad v Portugalsku. Ostatná Európa vo väčšine má zákonom stanovenú možnosť túto zásadu prelomiť,“ povedal zástupcom družstiev na jesennom odborno-vzdelávacom seminári právny expert LawFarm, Daniel J. Kratky.

Vysvetlil, že spoločnosť analyzovala takmer všetky stanovy družstiev na celom Slovensku. Z analýzy podľa neho vyplýva, že túto zásadu 1 člen = 1 hlas má v stanovách viac ako polovica slovenských družstiev. „Je to možno z toho dôvodu, že manažment a členovia sa obávajú, že ak by túto zásadu prelomili, tak niekto nakúpi DPL a takýmto spôsobom ovládne družstvo“ podotkol Kratky.

„Ak družstvo vydalo družstevné podielnícke listy (DPL) pre svojich členov, Vašou povinnosťou je zrušiť túto zásadu, zvlášť ak člen družstva požiada o započítanie DPL na ďalší členský vklad,“ oboznámil zástupcov družstiev Daniel J. Kratky. Zmeniť stanovy má povinnosť členská schôdza. Ak to

neurobí, člen družstva sa môže obrátiť na súd. Toto právo člena a zároveň vlastníka DPL, je teda právne vynútiteľné.

2) ZÁNİK DPL VO VŠEOBECNOSTI

K zániku družstevných podielníckych listov (DPL) môže dôjsť viacerými možnosťami. „K zániku môže dôjsť najmä na základe rozhodnutia družstva alebo ak zaniknú predpoklady, ktoré sú spojené s DPL, teda napríklad ak zmení družstvo svoju právnu formu na akciovú spoločnosť alebo na základe inej právnej skutočnosti,“ uviedol Daniel J. Kratky. O zmene právnej formy má právo rozhodnúť členská schôdza, a to nadpolovičnou väčšinou (51 percent hlasov).

Kratky zoznámil zástupcov družstiev s premenou právnej formy družstva na akciovú spoločnosť. „Ak zmením právnu formu, priamo zo zákona zaniknú predpoklady na to, aby akciová spoločnosť bola emitentom družstevných podielníckych listov,“ povedal. Doplnil, že družstvu vznikne zároveň povinnosť vysporiadať sa s vlastníkmi DPL. „Ak by družstvo rušilo emisiu DPL, tak musí deponovať predložiť akúkoľvek dohodu, na základe ktorej sa s vlastníkmi DPL nimi vysporiadalo,“ upozornil.

Družstvo sa môže s vlastníkmi DPL vysporiadať tým, že im zaplatí peniazmi

alebo sa s nimi vysporiada inak. „Jednou z možností, je po zmene právnej formy na akciovú spoločnosť, vydanie konvertibilných dlhopisov,“ povedal Kratky. Dodal, že ak vlastníci dlhopisov bude chcieť, môže požiadať o výmenu dlhopisov za akcie spoločnosti. „Je to jedna z možností, ako sa korektne a zákonne vysporiadať s DPL,“ dodal právny expert.

3) VYLÚČENIE ČLENA PRE NEDOPLATENIE ČLENSKÉHO PODIELU

Nie je zriedkavá situácia, že družstvo, ktoré zvyšovalo základný členský vklad, zaviazalo členov družstva k doplateniu k základnému členskému vkladu. Členovia, ktorí tak neurobili boli z družstva vylúčení. Avšak zlá správa pre družstvá je, že takíto členovia sú naďalej členmi družstva a družstvo zodpovedá za škodu, ktorú im spôsobilo neoprávneným vylúčením.

„Obchodný zákonník neupravuje rozhodnutie o zvýšení vkladovej povinnosti člena družstva, ktoré súčasne zakladá povinnosť člena k doplatku a takúto aplikáciu nemožno využiť ani z ustanovení o obchodných spoločnostiach, nakoľko družstvo je svojím spôsobom osobitným prípadom. Ak bolo podmienkou zotrvania člena v družstve povinnosť prevziať doplatok k základnému členskému vkladu je takáto podmienka neplatná, nakoľko člena nemožno nútiť k plneniu zvýšenia základného členského vkladu proti jeho vôli,“ povedal účastníkom Daniel J. Kratky.

Zvýšenie základného členského vkladu za trvania družstva je možné len so súhlasom všetkých členov družstva a nielen prítomných členov, nakoľko ako už bolo spomenuté, nie je možné uložiť niekomu povinnosť na doplatok k základnému členskému vkladu proti jeho vôli.

Nové informácie o DPL účastníkov veľmi zaujali.

VEDELI STE TO?

Zaujímavé, podnetné, inšpirujúce

To sú slová, ktoré viackrát zazneli od oslovených účastníkov jesenných odborných vzdelávacích seminárov. FARMagazín ich oslovil po návrate domov. Zaujímali nás ich názory, aké majú skúsenosti s problematikou družstevných podielnických listov (DPL). Pýtali sme tiež, ako boli spokojní s týmto podujatím a či im pomohli na riešenie problémov v praxi. Nezabudli sme ani na to, či by svojim kolegom a ďalším predsedom družstiev v budúcnosti odporučili účasť na podobnom podujatí. FARMagazín ďakuje všetkým, ktorí ochotne prispeli svojimi názormi.

KOŠICE

Predsedníčka PPD Liptovská Teplička - Anna Glejdurová

„Nemôžem byť nespokojná, získala som cenné informácie a navyše aj finančnú odmenu za test. K poznámkam z Košíc sa vraciam každý deň. Podujatie bolo zaujímavé a myslím, že bude prospešné, aby pokračovalo aj v budúcnosti. Naše družstvo napríklad rieši situáciu, keď napriek dvom výzvam niektorí majitelia neprevzali DPL. Samotná problematika je strašne rozsiahla a každé družstvo či firma je asi v nejakom inom štádiu. Účasť na Farmfóre so využila najmä

kvôli tomu, aby som vedela, ako dokončiť premenu DPL. Je potrebné s tým pracovať a očistiť všetky veci, ktoré s tým. Máte dobrý úmysel, vytrvajte, aby ľudia mali tieto veci na poriadku.“

Anna Glejdurová počas vedomostnej súťaže na podujatí v Košiciach.

Predseda PD Kluknava - Ing. Václav Fabrici

„Bolo to dobré a presné. Pre mňa to bolo veľmi zaujímavé, a to všetky informácie o DPL. Oceňujem najmä informácie o právnych krokoch. Niektoré veci, ktoré s DPL súvisia, sú nové. Niekedy vyskočia a človek sa nevie, ako rozhodnúť. Výklady doktora Kratkeho (právny expert LawFarm Daniel J. Kratky – pozn. red.) boli veľmi trebné a už som túto akciu aj odporučil ďalším známym. U nás, v našom družstve, problémy s DPL neboli. Ale sú firmy, ktoré sú špecifické a trápi ich. Je to aj záležitosť mentality a čestnosti. A nie je to jednoduchá téma.“

U nás, v našom družstve, problémy s DPL neboli. Ale sú firmy, ktoré sú špecifické a trápi ich. Je to aj záležitosť mentality a čestnosti. A nie je to jednoduchá téma.“

Ing. Václav Fabrici počas vyplňovania vedomostných testov na podujatí v Košiciach.

Predseda PD Poruba pod Vihorlatom - Ing. Milan Michalič

„Som veľmi spokojný s účasťou na Farmfóre. Dalo mi to, čo som čakal. A to – konkrétne prípady a ako ich v praxi riešiť, čo je výborné. Utvrdil som sa v niektorých veciach, čo je výborné. Som spokojný. V našom družstve už máme vydané listinné DPL. Určite odporučím aj ďalším kolegom takéto podujatia, už v Košiciach sme boli spolu s ďalšími kolegami. Táto problematika sa musí riešiť.

Nemám s ňou veľa skúseností, ale vďaka podobným podujatiam ich môžem získať. Sú to totiž konkrétne veci, ktoré pomáhajú.“

Ing. Milan Michalič počas prestávky na podujatí v Košiciach.

BANSKÁ BYSTRICA

Vedúca ekonomiky a riadenia RDP Koš - Ing. Slávka Sakálošová

„Podujatie bolo veľkým prínosom. Bol to už druhý seminár od spoločnosti LawFarm, ktorý som absolvovala. V Banskej Bystrici sa mi spolu s kolegyniami vyjasnili viaceré veci a určite sa podvihlo aj naše právne vedomie. Získali sme napríklad konkrétne informácie, ako postupovať pri premene zaknihovaných DPL na listinnú podobu. Ja som hlavne ekonóm družstva, DPL sa u nás venuje už od ich vzniku jedna kolegynia. Stretávame sa s touto témou dennodenne, lebo sa chodia pýtať, čo s tým robíť. Pýtajú sa napríklad informácie o spoplatnení účtov v centrálnom depozitári, či to platí a ďalšie informácie.“

Ing. Slávka Sakálošová počas rozhovorov na podujatí v Banskej Bystrici.

Predseda PD Čierne - Ing. Karol Hausman

„Som veľmi spokojný s účasťou na seminári. Mal som osobné stretnutie s pánom Danielom J. Kratkym. Je to odborník, ktorý rozpráva veľmi jasne. Právnicki totiž používajú často reč, ktorá je ťažko pochopiteľná. Pán Kratky to však vysvetlil veľmi dobre. Vďaka nemu som pochopil veci, ktoré som dovtedy ani neriešil. Na podujatí som bol s kolegom s Oščadnice. Začínam viac vnímať problematiku DPL. Stretávam sa s tým praxi, pretože ľudia nás navštevujú a chodia za nami. My sme vydali pomerne dosť DPL. Teraz aspoň sčasti budem vedieť, ako mám reagovať. A viem, že člen, ktorý má DPL má v rukách nástroj, ako ovládnuť družstvo. A my máme veľa členov.“

Ing. Karol Hausman v rozhovore s moderátorkou Zuzanou Baricovou na podujatí v Banskej Bystrici.

Predseda Ivanka pri Nitre - Ing. Dušan Mika

„Podujatie mi dalo veľmi veľa. Zoznámili sme sa s DPL a aké z nich hrozí nebezpečenstvo. Páčilo sa mi všetko, čo pán Kratky a jeho kolegovia prednášali. Doteraz som sa stretol s viacerými názormi a každý to vysvetľuje ináč. DPL je pre nás každodenná realita a každodenné problémy. Napríklad riešime, že jeden náš člen vystúpil, že nemôže hlasovať. DPL-ky však pre člena a nečlena nemajú rovnakú váhu, ako som sa dozvedel na seminári. Riešime to súdnou cestou. Odporúčam, aby ste podobné podujatie zorganizovali napríklad aj v Nitre, kde je Agroinštitút.“

Ing. Dušan Mika počas rozhovorov s Ing. Mariou Furmánkovou z PD Podhorany na podujatí v Banskej Bystrici.

BRATISLAVA

Člen predstavenstva PD Inovec - Rudolf Zeman

„Bol som veľmi spokojný a oceňujem organizáciu podujatia. Za ten čas, ktorý sme strávili na seminári v Bratislave, sa ani viac informácii nedalo získať. Získal som veľa cenných námetov na riešenie problematiky DPL. Jeden z nich je napríklad premena zaknihovaných DPL na listinné. Oceňujem tiež informácie o komunikácii družstva s oprávnenými osobami, o základnom členení DPL a ďalšie. Zatiaľ som v tejto téme len začiatok, ale už sme ako družstvo dostali veľa ponúk, ako to riešiť. Kým doteraz to bolo len nejaké číslo v účtovníctve, teraz sa mu budeme venovať viac. Určite privítam, aby sa podobné podujatia organizovali opäť. A to nielen o problémoch s DPL, ale najmä o problematike družstevného práva.“

Rudolf Zeman
v rozhovore
s JUDr.
Kubišovou
na podujatí v
Bratislave.

Ekonomka PD Jablonec - Ing. Jozefína Šottníková

„So seminárom som bola veľmi spokojná. Trošku viac sme sa dostali do témy, ktorej sa už venujeme. Bola sa na ňom prvýkrát, preto som privítala všetky informácie, ktoré na ňom boli. Naše družstvo kupuje družstevné podielnické listy, preto ma téma zaujala. DPL sa každý snaží zbaviť, preto sú informácie o nich dôležité, aby sme vedeli, ako s nimi naložiť.“

Ing. Jozefína Šottníková (vľavo) počas
vedomostnej súťaže v Bratislave.

Predseda PD Úsvit pri Dunaji - Ing. Anton Patrnciak

„V podstate som spokojný, bol to seminár s množstvom informácií. Tému DPL som poznal, pretože už sme robili premenu zaknihovaných na listinné. Zaujímavé boli tiež informácie o právach a povinnostiach, ktoré plynú s DPL. Robil som si poznámky a určite ich využijem. Ak bude niečo podobné v budúcnosti, určite zavolám aj ďalších kolegov. V súčasnosti je však zrejme najdôležitejšie novelizovať legislatívu. Už bola prijatá veľmi dávno a je v nej veľa nejasností. Treba vytvoriť novú, zosúladiť ju s európskym právom.“

Ing. Anton Patrnciak (vľavo) zaujatý
prednáškou v Bratislave.

VÝSLEDKY VEDOMOSTNEJ SÚŤAŽE FARMFÓRUM REGIÓN JESEŇ 2010!

Vedomostná súťaž o DPL!

Cieľom odborných vzdelávacích seminárov, bolo naučiť Vás VŠETKO O DPL. Učenie, sme sa rozhodli účastníkom zatraktívniť vedomostnou súťažou a najšikovnejších „študentov“ odmeniť výhrou 333 Eur!

Každý z účastníkov, ktorý chcel vyhrať hlavnú výhru, musel správne zodpovedať čo najviac zo 40-tich náročných otázok v štyroch vedomostných testoch k témam vznik DPL, zmeny DPL, zmeny vlastníkov DPL a využitie DPL. Správna pritom mohla byť jednou, viacerými alebo žiadnou z uvedených možností.

Prinášame Vám šťastných výhercov!

Košice

Predsedičky PPD Liptovská
Teplička, pani **Anne Glejdurovej**,
odovzdala hlavnú cenu
konateľka LawFarm, s.r.o., Mgr.
Alexandra Mihók-Kvietková.

Banská Bystrica

Šťastnej výherkyňi
Ing. Slávke Sakálošovej z RDP
Koš odovzdala hlavnú cenu
konateľka LawFarm, s.r.o., Mgr.
Alexandra Mihók-Kvietková.

Bratislava

Výhercovia **Ing. Rudolfovi
Zemanovi** z PD Inovec odovzdal
hlavnú cenu obchodný riaditeľ
LawFarm, s.r.o., Mgr. Miroslav
Kopas.

Výhercovia boli vyhlásení a šek na 333 Eur im bol odovzdaný priamo na podujatí FARMFÓRUM REGIÓN JESEŇ 2010. Veríme, že sa nám účastníkov podarilo motivovať k získaniu znalostí a výhercov potešiť.

Srdečne blahoželáme k zaslúženej výhre!

*Vám ďakuje za dôveru a priazeň
prejavenú v roku 2010.
Radi prispejeme k Vaším úspechom
aj v roku 2011.*